

Aanpak: samen een neus voor kwaliteit ontwikkelen met videofragmenten

Veel kartrekkers en schoolleiders zijn op zoek naar aanpakken om samen een kwaliteitsslag te maken op het gebied van formatief evalueren en te leren van collega's. Met leraren en collega's van de Universiteit Twente ontwikkelde SLO een effectieve en inspirerende aanpak waarbij collega's op formatieve wijze aan de slag gaan met korte videofragmenten uit eigen praktijk.

In het kort: hoe werkt het?

- Je formuleert een leervraag rondom een aspect van formatief evalueren in de klas.
- Je bereidt een les voor waarin je dit aspect van formatief evalueren verwerkt.
- Je neemt de les op video op en knipt daar vijf minuten uit waarvan jij vindt dat dit een goede weergave is van betreffend aspect.
- Je gaat ofwel via een online platform ofwel live in een drietal in gesprek over wat de aanpak formatief maakt, wat werkt en waar nog ontwikkeling zit.
- Je bekijkt op dezelfde manier ook de videofragmenten van je twee collega's.
- Je verbetert je aanpak op basis van de feedback die je gekregen hebt en maakt een nieuwe video-opname passend bij je (vervolg)leervraag.

Handig om te weten

- Voordat je je leervraag formuleert, kan het handig zijn om eerst de basispublicatie 'Formatief evalueren: werken aan groei' te lezen en in het team te bespreken én de FE-scan in te vullen en deze met een of meerdere collega's te bespreken. De FE-scan geeft inzicht in waar je staat en waar nog ontwikkeling is. Beide vind je op formatiefevalueren.slo.nl -> aan de slag.
- Door gebruik te maken van meerdere videofragmenten voer je een discussie over verschillende dimensies van kwaliteit (Carless, 2017). Net zoals het bespreken van voorbeelden die verschillen in kwaliteit met leerlingen een effectieve aanpak is om gezamenlijk een beeld te krijgen van wanneer je het leerdoel hebt behaald.
- De digitale omgeving Pitch2Peer <https://pitch2peer.com/> is een omgeving waarin je online feedback geeft op videofragmenten. Zo zie je meerdere videofragmenten van verschillende kwaliteiten voor je fysiek op je eigen school bij elkaar komt.

Aan de slag

- Bijlage 1 bevat een voorbereidende opdracht voor het maken van het videofragment.
- Bijlage 2 bevat de aanpak om de videofragmenten in groepjes te bespreken, inclusief de vragen en het reflectieformulier.
- Bijlage 3 bevat de praktische werkbladen om te gebruiken tijdens het bekijken van de videofragmenten.
- Bijlage 4 bevat een FE-foto waarmee je je eigen FE-ervaring kunt inschatten.
- Bijlage 5 bevat uitleg over de omgeving Pitch2Peer.

Bijlage 1 Voorbereiding voor video-aanpak

Opdracht leeswerk en video

Ter voorbereiding op de uitwisseling rondom lesfragmenten doe je het volgende:

1. Leesopdracht: op formatiefevalueren.slo.nl vind je de bondige publicatie '[Formatief evalueren in het voortgezet onderwijs: werken aan groei](#)'. Per fase van de FE-cyclus wordt kort toegelicht wat het inhoudt inclusief enkele concrete voorbeelden.
2. Video-opname: maak een video-opname van een deel van je les en knip dat terug tot ongeveer vijf minuten. Beantwoord daarbij de volgende vragen:
 - Wat maakt dit fragment volgens jou formatief?
 - Welke fase(n) van de formatieve toetscyclus (Gulikers & Baartman, 2017) zit(ten) er volgens jou in?

Mocht je geen videobewerkingsprogramma hebben om je videofragment te knippen tot een fragment van ongeveer vijf minuten, dan kun je gebruik maken van het gratis programma Shotcut:

- Gratis download: <https://shotcut.org/>
- [Tutorial](#)

Bijlage 2 Aanpak tijdens het bekijken video's

Opdracht video

In groepjes van drie gaan jullie elkaars opgenomen lesfragment bekijken. Ieder van jullie heeft een fragment geselecteerd waarin jouw manier van formatief evalueren waarop één of meer fasen van de FE-cyclus tot uiting komt.

Hoe ga je te werk?

1. Degenen die het lesfragment inbrengt, geeft een korte inleiding voordat het lesfragment wordt getoond. Vertel kort:
 - wat je in de les gedaan hebt;
 - waarom dit fragment uit de gehele lesopname de beste keuze was om te laten zien.
2. Na de inleiding bekijk je met elkaar de video. Houd daarbij de onderstaande vragen in gedachten.
 - Welke formatieve activiteiten zie ik en binnen welke fase(n) van de FE-cyclus worden die uitgevoerd?
 - Wat maakt de activiteiten formatief?
 - Wie voert de activiteiten uit: wat doet de leraar en wat doen de leerlingen?
3. Noteer alle drie na het bekijken van het videofragment:
 - in steekwoorden je antwoorden op de vragen bij 2;
 - welke kwaliteiten je al ziet bij de leraar/wat er al in ontwikkeling is;
 - welke leerpunten je nog ziet.
4. Ga met elkaar in gesprek over het videofragment en bespreek samen. Doe dit aan de hand van de cyclus van succes (zie stap 1 (+), stap 2 (?), stap 3 (-) en stap 4 (O)):
 - in hoeverre de formatieve activiteit(en) al in ontwikkeling is (+) EN hoe dat komt (?).
 - wat de volgende stap is die de leraar op de video wil zetten. Wat hij wil versterken (-) EN wat hij nodig heeft om de leerpunten tot ontwikkeling te brengen (O).

Hierbij is het van belang om dus eerst de kwaliteiten die je ziet te benoemen en te bespreken waarom dat al lukt. Daarna probeert de betreffende leraar zelf ontwikkelpunten te formuleren en die bespreek je met elkaar. Zien jullie dat alle drie als leerpunt en waarom? Ten slotte bespreek je wat de leraar nodig heeft om het leerpunt tot ontwikkeling te brengen. Op de volgende pagina zie je de fasen van succes schematisch uitgewerkt.

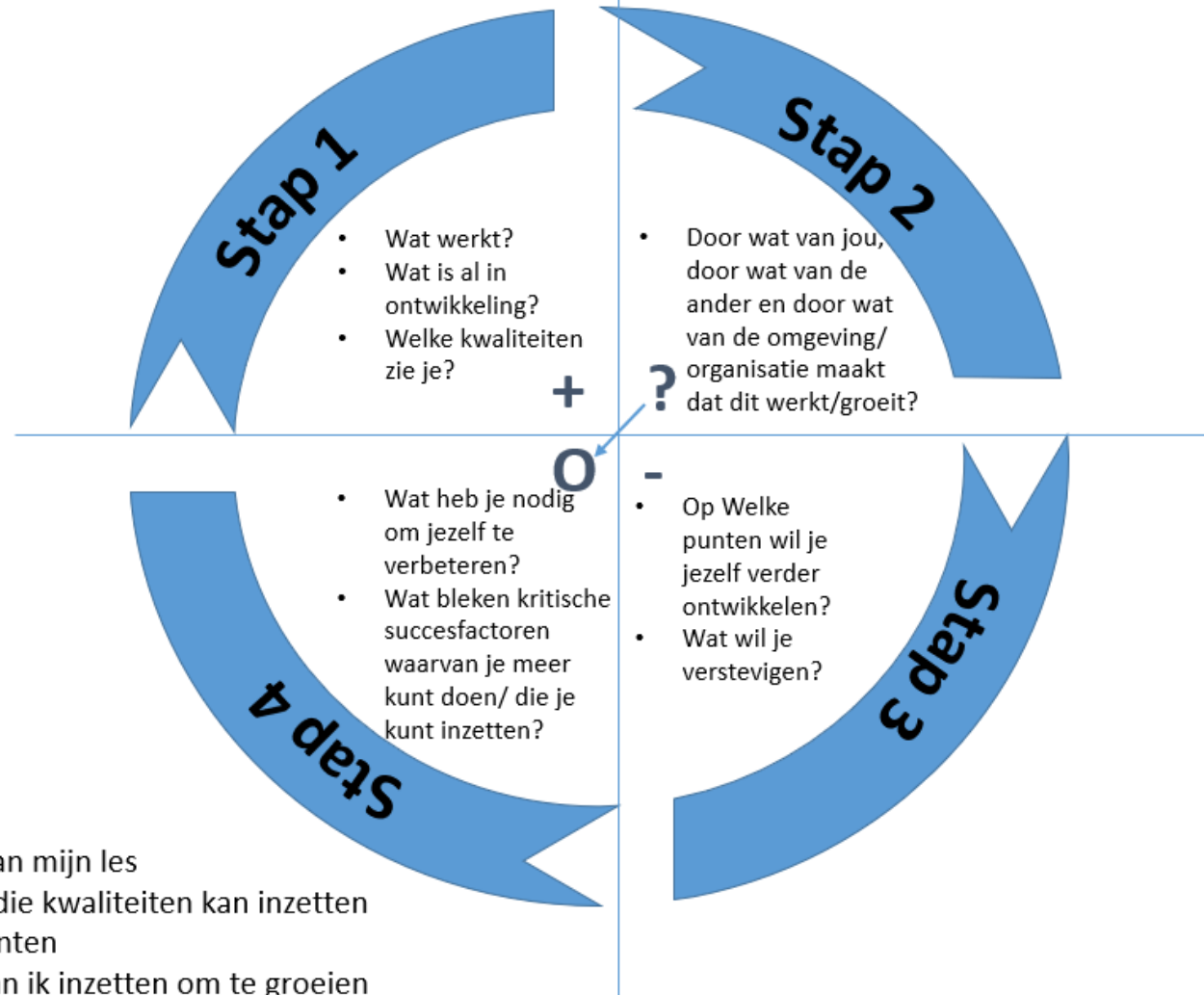
Beloop de stappen 1 – 4 ook voor de andere video's.

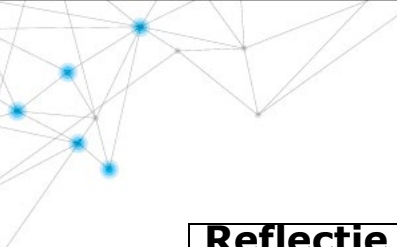
5. Na het bekijken van de video's reflecteer je met zijn drieën:
 - Wat maakt het ene fragment meer formatief dan het andere en waarom?
6. Schrijf op de achterkant een korte reflectie op. Baseer je op alle bekeken videofragmenten, de feedback en de interactie daarover tijdens deze bijeenkomst.

De onderstaande vragen dienen daarbij als richtlijn:

- Hoe hebben de videofragmenten en het gesprek bijgedragen aan jouw ontwikkeling?
- Wat wordt de volgende stap in jouw ontwikkeling? Wat ga je concreet doen om daar invulling aan te geven?
- Wat kun jij voor de invulling van jouw lespraktijk hiervan meenemen?

Cyclus van Succes: verbeter de kwaliteit van het gesprek over videofragmenten

Reflectie

Bijlage 3 Werkbladen Werken met video's

Opdracht 1 Vragen bij video's

Vraag 1 Welke activiteiten voert de docent uit?

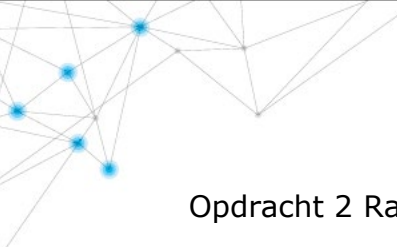
Video 1
Video 2
Video 3

Vraag 2 Welke activiteiten voeren de leerlingen uit?

Video 1
Video 2
Video 3

Vraag 3 Hoe zorgt de docent voor eigenaarschap bij leerlingen?

Video 1
Video 2
Video 3

Opdracht 2 Ranking

Wat is volgens jullie de beste uitvoering (of elementen uit de video's) van de drie en waarom?
Maak een top drie (ranking).

1.

2.

3.

Argumenten:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Bijlage 4. Inschatting eigen FE-ervaring

	Fase 1 verhelderen van leerdoelen en succescriteria	Fase 2 ontlocken en verzamelen van reacties van leerlingen	Fase 3 analyseren en interpreteren van reacties	Fase 4 communiceren over resultaten met leerlingen	Fase 5 zetten van vervolgstappen
1 dit doe ik nog helemaal niet 5 dit doe ik heel goed in mijn klas	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5
Beschrijf per fase wat je al goed doet					
Beschrijf per fase wat je ontdekt hebt dat je nog zou moeten/willen leren					
Beschrijf een inspirerend voorbeeld van hoe jij in een klas aan formatief evalueren doet					

Bron: Gulikers & Baartman, 2017 p.49.

Bijlage 5 Pitch2Peer

Inloggen Pitch2Peer, zie: <https://youtu.be/7xuSin5j7Wc>. Er is een mogelijkheid voor een schooleigen URL: naam school.pitch2peer.com.

Overzicht van de opdrachten

The screenshot shows the Pitch2Peer dashboard for user Bas Trimbos. The page is titled "Hello, Bas" and includes a welcome message. Under "Assignments in your module", there are four tasks listed, each with a "SCHEDULED" status and a submission start time:

- Bijeenkomst 1: delen van leerdoelen en succescriteria (les uitvoeren)** - pitch submission starts 29.10.2020 16:00
- Bijeenkomst 2: Aanpak informatie verzamelen bepalen (les voorbereiden) + informatie verzamelen (les uitvoeren)** - pitch submission starts 15.12.2020 16:00
- Bijeenkomst 3: Leerlingreacties analyseren en interpreteren en erover communiceren om tot actie over te gaan.** - pitch submission starts 29.01.2021 16:00
- Bijeenkomst 4: leerproces leerlingen analyseren en reflecteren op eigen handelen (les evalueren)** - pitch submission starts 17.03.2021 16:00

Overzicht van de deelnemers met de opdrachten die zijn uitgevoerd

The screenshot shows the "Students" overview page in Pitch2Peer. It displays a table with 31 students. The table columns include Profile picture, First name, Last name, Email address, Logged in, and progress for four assignments. All students are currently not logged in and have 0 reviews for all assignments.

Profile picture	First name	Last name	Email address	Logged in	Bijeenkomst 1: delen van leerdoelen en succescriteria (les uitvoeren)	Bijeenkomst 2: Aanpak informatie verzamelen bepalen (les voorbereiden) + informatie verzamelen (les uitvoeren)	Bijeenkomst 3: Leerlingreacties analyseren en interpreteren en erover communiceren om tot actie over te gaan.	Bijeenkomst 4: leerproces leerlingen analyseren en reflecteren op eigen handelen (les evalueren)	Actions
	[Redacted]	[Redacted]	[Redacted] Login as student	✗	✗ pitch 0 reviews	✗ pitch 0 reviews	✗ pitch 0 reviews	✗ pitch 0 reviews	
	[Redacted]	[Redacted]	[Redacted] Login as student	✗	✗ pitch 0 reviews	✗ pitch 0 reviews	✗ pitch 0 reviews	✗ pitch 0 reviews	
	[Redacted]	[Redacted]	[Redacted] Login as student	✗	✗ pitch 0 reviews	✗ pitch 0 reviews	✗ pitch 0 reviews	✗ pitch 0 reviews	
	[Redacted]	[Redacted]	[Redacted] Login as student	✗	✗ pitch 0 reviews	✗ pitch 0 reviews	✗ pitch 0 reviews	✗ pitch 0 reviews	

Toevoegen van vakken die meedoen

Bijeenkomst 1: delen van leerdoelen en succescriteria (les uitvoeren)

Upload je video leerdoelen en succescriteria delen (fragment van maximaal 5 minuten) en review twee andere videofragmenten. Schrijf ook een reflectie.

Assignment type

Gallery (regular)

Criteria

- *Leerdoelen en succescriteria delen*

De leraar deelt de leerdoelen en succescriteria met leerlingen en zorgt ervoor dat ze helder zijn voor de leerlingen door hier op verschillende momenten tijdens de les aandacht aan te besteden.

Pitch type

VIDEO CLIP

Author(s)

Individual pitches

Categories

NETERLANDS
ENGELS
SCHEIKUNDE

Options

- Feedback questions by authors (max 2)
- author reflections

Dates and times		Status
Pitch open	29.10.2020 16:00	SCHEDULED
Pitch close	08.12.2020 20:00 ✓ late	Pitches
Review open	08.12.2020 21:00	0 pitches submitted
Review close	14.12.2020 20:00 ✓ late	Reviews
Conclusion open	15.12.2020 23:00	0 / 0 reviews written
Conclusion close	30.06.2021 00:00	

Hier kunnen we vakken toevoegen zodat je dit met de vaksectie kunt doen en elkaars video's kan zien.

Overzicht van de video's die gefilterd kunnen worden. Zo bouw jezelf als school aan een neus voor kwaliteit

